

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קפ"ה, פרשת ויטב תשפ"ג

שלחן שבת עם האור החיים

סברת האחים להריגת יוסף מדין עד זומם

על איסורים אלו, ואינם חייבים מיתה, הרי זה כאילו באו עדים והזימו את העדים שהעידו לחייב מיתה אדם שבאמת אינו חייב, לכך סברו האחים שכשם שבעדים זוממים עושים להם כפי מה שהם רצו לעשות, כך יש ליוסף דין עד זומם שכפי שרצה לחייב אותם מיתה כך הוא עצמו מחוייב מיתה. זו היתה סברת השבטים להתיר את הריגת יוסף, לפי שהוא מחוייב מיתה כדין עד זומם.

בית דין של מטה

אמנם, אף שאכן האחים סברו שיוסף מחוייב מיתה, מכל מקום אם היו מגיעים לבית דין של מטה לא היו יכולים לחייבו מיתה, לפי שלא יכלו להוכיח שהוא רצה להמיתם, ושבאמת אינם חייבים מיתה, ונמצא שאף אם כלפי בית דין של מעלה הם סבורים שנוהגים כשורה בכך שימיתו את יוסף, אבל בדיני אדם הלא אינם יכולים להורגו, ואדרבה אם בית דין היו רואים אותם בשעת הריגת יוסף היו הבית דין מחייבים אותם מיתה מדין רציחה, ומסתבר שהאחים שבטי י-ה לא היו עושים דבר שבית דין היו מחייבים אותם מיתה על כך.

עשרה שהיכו

ונראה, שכדי להיפטר מחיוב מיתה על פי בית דין, התחכמו האחים לומר 'ועתה לכו ונהרגו', כלומר שכולם יחד יהרגו את יוסף, והדין הוא שאם עשרה בני אדם הרגו אדם בבת אחת כולם פטורים, לפי שנאמר 'ואיש כי יכה כל נפש אדם מות יומת' שאין חיוב מיתה אלא כשהכה את כל הנפש, יצאו עשרה בני אדם שהיכו ביחד שכל אחד הכה מקצת נפש.

נמצא, שלא חששו שיתחייבו מיתה על פי בית דין של מטה לפי שכוונתם היתה להורגו כולם בבת אחת, ואף שפטור זה הוא רק כלפי בית דין של מטה, אבל לגבי בית דין של מעלה ודאי יש איסור רציחה גם בהורגים כולם בבת אחת, מכל מקום לגבי בית דין של מעלה היו סבורים שנהגו כהוגן לפי שלפי דעתם נתחייב יוסף מיתה מדין עד זומם וכפי שנתבאר.

ועתה לכו ונהרגו ונשלכחו באחד הפרות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו (לז, כ).

מדוע דנוהו למיתה

בפרשה זו אנו קוראים על אחי יוסף שהחליטו להרוג את יוסף, וכפי שנאמר 'ויתנכלו אליו להמיתו', וכפי שאמרו איש אל אחיו 'ועתה לכו ונהרגו', והפלא עצום כיצד הגיעו רוב שבטי י-ה בני יעקב אבינו למסקנא זו להמית נפש אדם, ולא סתם אדם אלא את אחיהם בשרם יוסף הצדיק. ולכאורה מוכרחים לומר שהאחים סברו שיוסף נתחייב מיתה, שאם לא כן ודאי לא היו מחליטים להורגו, אלא שצריך להבין מאיזה דין נתחייב מיתה.

עד זומם

ונראה לבאר, שהאחים דנו את יוסף כדין עדים זוממים, שכשם שעדים שהעידו על אדם שעבר עבירה שחייב עליה עונש מיתה, והוזמו על ידי עדים אחרים שנתברר שהראשונים העידו בשקר, שהדין הוא 'ועשיתם לו כפאשר זמם לעשות לאחיו' (דברים יט, יט) והורגים את העדים כפי שרצו לעשות לאותו אדם.

כשהעיד אל אביהם רצה לחייבם מיתה

כך דנו האחים את יוסף, שכשהעיד עליהם בפני אביהם יעקב שאכלו אבר מן החי, ושעברו על איסורי עריות, שהם עבירות שבני נח חייבים עליהם מיתה, נמצא שרצה לחייב אותם מיתה, ואף שלא היו כאן שני עדים, אלא עד אחד בלבד, ואין הורגים על פי עד אחד, מכל מקום דיני הריגת בן נח שונים מדיני ישראל, שבן נח נהרג גם על פי עד אחד, ואף אם אותו העד הוא קרוב, וכמו כן גם אם לא היתה התראה קודם העבירה מתחייב בן נח מיתה (רמב"ם מלכים פ"ט הי"ד).

וכיון שהאחים ידעו בעצמם שלא עברו

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

עברתי תאוריה וטסט בגיל 20 - בפעם הראשונה בזכות רבינו

להשם יתברך ולשלוחו הצדיק. הגיע היום של הטסט, נבחנתי, וחזרתי הביתה בלי מצב רוח בכלל, אין סיכוי בעולם שאני אעבור, גם הבוחן בלם אותי, גם התבקשתי לבצע חנייה, וכשחנתי, עליתי על מדרכה, ולקינוח, נכנסנו לכביש מהיר ולא יכולתי להשתלב בתנועה, משום שהרכב שהיה לפני בכביש, נסע על שתי הנתיבים, ופשוט לא ידעתי איך להשתלב. טוב, אין מה לעשות, אמרתי לעצמי, שכנראה הצדיק שומר עלי, ונכון לעכשיו זה הכי טוב בשבילי, ולכן לא התקשרתי אפילו לדעת את התשובה.

בשעה 13.30 מתקשר המורה נהיגה ואומר לי בהתלהבות 'עברת, עברת', פשוט לא האמנתי. ממש כנגד כל היגיון, לא היה סיכוי שבדרך רגילה היו מעבירים אותי, וברור לי שהיתה פה התערבות של הצדיק בשמים, שפעל לפי בקשתי במדויק, ואפילו שלא הייתי כל כך טוב במבחן הטסט העבירו אותי, כמה כח יש לצדיק לפעול עבורנו בשמיים, ולשנות דרכי בני אדם.

(התפרסם במקבץ ניסים)

רציתי לשתף את קוראי העלון, במקרה שקרה לי אישית, אני בן 20 ורציתי להוציא רשיון נהיגה, כמו שכולם יודעים, שהיום גם תיאוריה וגם טסט לא עוברים בקלות, ואני כן רציתי לעבור את התאוריה והטסט ללא קשיים מיותרים.

כאיש מאמין בבורא עולם, ובצדיקים ששלח לנו בכל הדורות, חשבתי להתפלל, וכמו רבים שמעתי על קדושתו ומעלתו של רבינו האור החיים הקדוש, ועל מקום קבורתו, כמקום המסוגל לתפילה, החלטתי שאני נוסע להתפלל על קברו.

נסעתי לציונו של הצדיק, וכמו שלימדו אותי שצריך לפרט את התפילה בצורה הברורה ביותר, פירטתי כמה שיכולתי, וביקשתי ממנו בזה הלשון, 'אני רוצה לעבור גם תיאוריה ראשונה וגם טסט ראשון, וגם אם אני אטעה, שיעבירו אותי, וגם אם אעשה טעויות ויבלמו אותי ויתכבה לי המנוע, אתה תהיה האחראי לפעול בשמים, שיעבירו אותי ושיהיה מבחינתם שהכל בסדר ואין טעויות'.

הגיע היום של התיאוריה ובצורה הכי חלקה עברתי בפעם ראשונה, עם הרבה שמחה והתלהבות ותודה

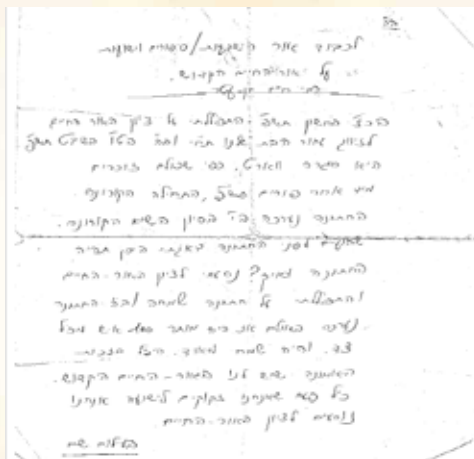
ישועה אצל האור החיים - מהווארט ועד אחרי החתונה...

היכן תהיה החתונה ואיך? נסעתי לציון האור - החיים והתפללתי שתהיה חתונה שמחה, וב"ה החתונה נערכה באולם, אז היה מותר 100 איש מכל צד, והיה שמח מאוד.

והכל בזכות האמונה שיש לנו באור החיים הקדוש.

כל פעם שאנחנו זקוקים לישועה אנחנו נוסעים לציון האור החיים.

בעילום שם

ב"ה

לכבוד אור הישועות/ סיפורים וישועות על האור החיים הקדוש.

בכ"ז בחשון שנת תש"פ התפללתי על ציון האור החיים הק' לזיווג עבור הבת שלנו תח"י, וב"ה בט"ו בשבט תש"פ היא סגרה ווארט. כפי שכולם זוכרים מיד אחרי פורים תש"פ, התחילה הקרונה. החתונה נערכה ב' בסיון בשיא הקורונה. שבועיים לפני החתונה דאגתי

בְּאוֹר הַהֵלְכָה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

האם מותר להפסיק באמצע הלימוד כדי להציע עזרה לחבירו

מה תבקש מפני הכבוד עכ"ד.

והביאו האחרונים (שם) ראי' נפלאה מהאור החיים הק' בפרשתן (בראשית לז, טז) על הפסוק 'הַגִּידָה נָא לִי אֵיפֹה הֵם' וז"ל: צריך לדעת במה ידע [יוסף] כי שואלו יודע איה מקום כבודם, לומר אליו בפשיטות הגידה נא. ואולי דייק דברי השואל באומרו (שם, טו) 'לֹאמֹר מִה תִּבְקֶשׁ' כי תיבת לאמר מיותרת, נתכוון לומר כששאל אותו כי הוא יאמר אליו מבוקשו, כי זולת זה אין מקום לשאלת איש נכרי אשר לא אחיו הוא, לבקש לדעת מה הוא מבקש, אלא שנתכוון לומר כי שואלו להגיד לו דבר נעלם ממנו, ולזה השיבו את אחי אנכי מבקש ויבאו דבריך עתה להגיד לי איפה הם רועים, יעו"ש. הרי שמדה זו לשאול את זולתו מה תבקש, מדת אחים היא, ובודאי כשת"ח מבקש דבר מה ראוי לשאלו מה תבקש, משום כבוד התורה. עוד יעוין בספר רבי יעקב (עמ' 114) שכאשר הגיע רבי יעקב קמינצקי לקלם, הוא הגיע באמצע סדר הבוקר, ומפני שהיה נהוג בקלם שאיש אינו רשאי להכנס או לצאת את הישיבה ללא קבלת אישור מפורש מפי הממונה על כך באותו יום, נאלץ רבי יעקב להמתין מספר שעות בחוץ. עם תום הסדר, יצאו אליו לקדמו בברכת 'שלום עליכם' ולהרשותו להכנס פנימה. ר' יעקב חש כי ההימנעות מלקדם פניו של אדם זר המגיע לישיבה, גובלת בחוסר דרך ארץ, והציע כי ימונה אדם אחד כאחראי, לפנות לכל זר העלול להיקלע לישיבה במהלך הסדר. הצעתו התקבלה מיד.

הרי שאין זה דרך ארץ שאדם זר יקלע למקום מבלי שיקדמו את פניו, ומותר להפסיק באמצע הלימוד עבור כך, ולמעשה הכל לפי הענין עכ"ד הנפלאים.

וַיֹּאמֶר אֶת אַחֵי אֲנֹכִי מִבְּקֶשׁ הַגִּידָה נָא לִי אֵיפֹה הֵם רְעִים (לז, טז). שאלה שנשאלה בבית המדרש: אחד נמצא שקוע בלימוד, והבחין בחבירו שהוא מחפש דבר מה, או שנאבדה לו אבידה והוא מחפשה, או שהגיע לכולל אורח, ואינו יודע היכן מקום השתיה וכדומה, האם מותר להפסיק באמצע הלימוד כדי לשאול אותו מה הוא צריך, או שאין להפסיק עבור כך?

כתבו האחרונים (ראה חשו"ח עירובין פו, ב) אם החסד יכול להיעשות על ידי אחר, פשוט שאין להפסיק וכמו שכתב בשער הציון (סימן רנ סק"ט) שאין להפסיק באמצע הלימוד לילך לגמול חסד עם איזה אדם במקום שאחר יוכל לעשות עמו הטובה ההיא, יעו"ש.

אמנם אם החסד לא יכול להיעשות על ידי אחרים, יש מקום להתיר לו להפסיק באמצע הלימוד, כדי לשאול את חבירו מה הוא צריך, ויעוין בתפארת ישראל על המשנה בברכות (פ"ב מ"א): בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב ובאמצע שואל מפני היראה ומשיב דברי ר' מאיר, ר' יהודה אומר באמצע שואל מפני היראה ומשיב מפני הכבוד בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב שלום לכל אדם. וכתב על כך התפארת ישראל (שם סק"ז): "נ"ל דלהכי לא קאמר גבי מפני הכבוד והיראה שואל בשלום, כדקאמר בסיפא ומשיב שלום, דקמ"ל דבהני אפילו שואל או משיב מילי אחרינא, כגון כשרואה אדם נכבד מבקש דבר מה ושואלו מה תבקש, או ששואלו מה צויתני ג"כ שריכ, יעו"ש. והנה לענין הלכה כתב בספר נשים באהל (עמ' צח) שדעת מו"ח מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל שאין להפסיק לדברים אלו, וכן דעת הגר"ש (כמובא בהליכות שלמה פ"ז ס"ג), מכל מקום יתכן שיש ללמוד מכאן שאם הוא באמצע הלימוד, שרי להפסיק לשאול

חידה שבועית:

מה מבאר רבינו מדוע חשבו האחים את יוסף לעד זומם?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com

או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות תערוך הגרלה על הספר 'פניני אור החיים'. ליקוט פניני חיים מתורתו של בעל האור החיים זצ"ל, ערוכים וסדורים לפי נושאים ועניינים, וכן פרקים מתולדותיו.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

חשוון
שנת ה'תשע"ז

דבר יום ביטוח

"חיים פולקם היום"

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים ז"ע
קטעים מותאמים לענייני של יום על פי סדר השנה
מעשיות כחיי והליכות רבינו אור החיים
מחוות מותרות"ג במשנת רבינו
מדור שבחי חיים

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

לחשיג בתנויות הספרים המובהרות

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

לימוד אור החיים הק' בליל שישי (ב')

כחו, הכל בזכות האור החיים הקדוש...".

(מרבצי תורה מעולם החסידות ח"ז עמ' צד)

חבורות ללימוד אור החיים בצותא

מרון הסבא קדישא [האדמו"ר רבי יוחנן מטאלנא זי"ע] מאריך בדיבור בצורך החשוב לגבש חברה של בחורים ששייכים לטאלנא, ללמד ביחד כל ליל שישי אור החיים עם קומעדאנט- מדריך, ושלחם לבית נכדו בבוכרים ללמד בצותא כמה קטעים אור החיים, ואם יהיה זמן גם לעין במאור עינים על פרשת השבוע, אמר שהדבר חשוב מאד, ואחד מיסודות החסידות לשבת ביחד באחדות לשמע אחד מהשני ולקבל.

(דתשרי על עמיה עמ' 288)

בנין סגולי לאמונה

"הלימוד 'אור החיים' בליל שישי - אם ביחיד אם בצוותא - היה מהענינים החשובים ובנין סגולי לאמונה. וכשישנתי בחדרו של אדמו"ר ז"ל [הלא הוא חותנו בעל ה'ברכת אברהם' מסלונים צוק"ל] ראיתני לומד חומש עם 'אור החיים' עד אחרי חצות הלילה..."

(האדמו"ר רבי שלום נח מסלונים צוק"ל בספרו 'נתיבות שלום')

בעל אהבת ישראל נהג להגות בדברי האור החיים הק'

בליל שישי

הרה"ק האהבת ישראל מויוניץ זי"ע היה עוסק בלימוד אור החיים הק' בליל שישי מידי שבוע, ואם לא הספיק לסיים הסדרה, היה ממשיך את לימודיו בשבוע שלאחריו, ובכל אופן התאמץ לסיים את הספר מידי שנה בשנה. תוך כדי לימודו היה מציין מראי מקומות וציטוטים כל דברי רבינו. (קדוש ישראל פרק יד אות ו)

קבע שיעור לתושבי השיכון

בשנות כהונתו כאב"ד ור"מ, קבע כ"ק מרון אדמו"ר בעל הישועות משה מויוניץ זצ"ל ותיקן ללמד ברבים שיעור ב"אור החיים" הק' מדי ליל שישי, והיה מוסר את השיעור בעצמו, ברוב עם הדרת מלך.

וזה היה סדר השיעור: בשנה הראשונה של השמיטה התחיל את הלימוד השבועי מתחילת הפרשה עד כמה שהספיקו ללמוד במשך שעת השיעור. בשנה השניה התחיל ב"שני", בשלישית ב"שלישי" וכו'. והיה אם סיימו את הפרשה ועדיין נותר זמן ללמוד (בפרט בשנים בהם התחילו את השיעור ב"שישי", "שביעי"), חזרו ללמוד מתחילת הפרשה.

ובאופן זה, מדי שבע שנים סיימו ללמוד ברבים לכה"פ פעם אחת את כל הספר. (א"ה: כשהוזכר הדבר בקודש פנימה בליל יומא דהילולא - ט"ו בתמוז תשס"ג, התבטא מרון שליט"א בענוותנות: "דער קהל האט געלערנט, און איך בין אויך איינער פון די קהל געוועזען...")

(מתוך מאמרו של הרב חיים יהושע זאב אורן הי"ו בירחון 'צעירי וידיניץ', תמוז תשנ"ה)

שיעורו של הגה"צ מטעפליק זצ"ל

היתה לו [להגאון הקדוש מטעפליק זצ"ל] זיקה יתרה לבעל אור החיים הקדוש אשר ידע אותו בעל פה, ולימד ברבים חומש ואור החיים בלילות שישי בבית הכנסת בית יעקב בשכונת בית ישראל שנים ארוכות, הוא קורא מזכרונו כמתוך הספר והקהל מקשיב כשהם מעינים בפנים...

כל אימת שפנו אליו להתפלל בעד חולה, וכיוצא, היה עולה אל קבר האור החיים בהר הזיתים ושופך שיח. וכאשר היו מבשרים אחר כך בשורה טובה, שנשתפר מצב החולה, או ישועה כי באה, היה אומר: 'ראו כמה גדול

בטוחני איתן, כי בזכותו ירגיש עריבות

מתיקות יומא דשבתא

מאד נהניתי מה שכתב כי בכל ליל שישי קבע שיעור בלימוד פי' אור החיים הקדוש מפרשת השבוע, בטוחני איתן, כי בזכותו ירגיש עריבות מתיקות יומא דשבתא - יומא דנשמתא לעילא ולעילא, ובאורו ירגיש טעם חיים, לכל ששת ימי המעשה.

(מתוך מכתב של המקובל הראי"ז מרגליות זצ"ל - ג' שמות תש"א ירושלים)

הזוכה בספר "פניני אור החיים"

פרשת כי תבא:
הרב ידעיאל מלול
מבית שמש.

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש יוצאין מכון 'לאור באור החיים' במיזם שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

אז איך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: **09-3750181**
מקיימים את קוד החידון: **12972** ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר יקבל ב"ה שי מיוחד.

חייגו:
073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333